

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 23 lipca 2018 r.

Opinia do ustawy
o ratyfikacji Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską
o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rzeczpospolitą Polską
a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji,
sporządzonej w Warszawie dnia 6 maja 1993 r.

(druk nr 927)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa ma na celu wyrażenie zgody na ratyfikację Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o zmianie i zakończeniu obowiązywania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji, sporządzonej w Warszawie dnia 6 maja 1993 r., zwanego dalej „Porozumieniem”.

Postanowienia Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji dotyczą zapewnienia inwestorowi z państwa – strony Umowy na terytorium państwa – drugiej strony Umowy pełnej ochrony oraz zapewnienia możliwości dochodzenia roszczeń przed międzynarodowym trybunałem inwestycyjnym (arbitrażowym).

Umowy o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji były zawierane przez Polskę z większością państw członkowskich Unii Europejskiej – tzw. „umowy BIT”.

Obecnie umowy BIT są kwestionowane przez Komisję Europejską oraz Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej z uwagi na ich niezgodność z prawem Unii Europejskiej.

W wyroku z dnia 6 marca 2018 r. w sprawie C-284/16 (*Achmea BV*) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że art. 267 i art. 344 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie

postanowieniu umowy międzynarodowej zawartej między państwami członkowskimi, tego rodzaju jak art. 8 umowy o wspieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji pomiędzy Królestwem Niderlandów a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną, wedle którego inwestor z jednego z tych państw członkowskich może, w przypadku sporu dotyczącego inwestycji w drugim państwie członkowskim, wszcząć postępowanie przeciwko temu drugiemu państwu członkowskiemu przed sądem polubownym, którego kompetencję państwo to zobowiązało się uznać. Tym samym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że państwa członkowskie zawierając umowy BIT ustanowiły mechanizm rozwiązywania sporów z inwestorami, przez który spory mogące dotyczyć wykładni lub stosowania prawa UE nie będą rozstrzygane w sposób zapewniający pełną skuteczność tego prawa, co narusza autonomię prawa Unii Europejskiej.

W następstwie Porozumienia Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji utraci moc.

Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Estońską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji dotyczy spraw określonych w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (wolności, praw i obowiązków obywatelskich oraz spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy), co uzasadnia tryb ratyfikacji umowy – ratyfikacja za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 67. posiedzeniu w dniu 20 lipca 2018 r. w oparciu o przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 2669). Projekt stanowił przedmiot prac sejmowych: Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Komisje nie wprowadziła poprawek do projektu. Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu przedłożenia rządowego. Ustawa została przekazana do Senatu w dniu 20 lipca 2018 r.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Szymon Giderewicz

Główny legislator